

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „ТЕХНИЧКИ ТЕКСТИЛ“ ОД ПРОФ. Д-Р
ВИНЕТА СРЕБРЕНКОСКА И ВОНР. ПРОФ. Д-Р СИЛВАНА ЖЕЖОВА,
ТЕХНОЛОШКО - ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ
ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 2302-113/3 од 194. редовна седница на Наставно-научниот совет на Технолошко-технички факултет, одржана на 22.10.2025 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Душан Трајковиќ, редовен професор на Технолошки факултет во Лесковац при Универзитетот во Ниш;

- д-р Горан Дембоски, редовен професор на Технолошко-металуршки факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „ТЕХНИЧКИ ТЕКСТИЛ“ од д-р Винета Сребренкоска, редовен професор и д-р Силвана Жежова, вонреден професор, наменет за студентите на прв циклус студии на Технолошко-технички факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Ракописот со наслов „Технички текстил“ припаѓа во научната област текстилно-механичко инженерство (2.11.06.02), според меѓународната Фраскатијева класификација.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Технолошко-технички факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Доставениот ракопис „Технички текстил“ е наменет за студентите на прв циклус студии на Технолошко-техничкиот факултет, за предметот Технички текстил, кој се слуша во седми семестар, четврта година, со неделен фонд на часови 2+1+1 на студиските програми Дизајн и технологија на текстил и облека и Технологија на материјали. Дополнително, ракописот е наменет и за предметот Примена на текстил во композити, кој се слуша во седми семестар, четврта година, со неделен фонд на часови 2+1+1 на студиската програма Дизајн и технологија на текстил и облека.

Приложениот ракопис е целосно во согласност со наставната програма и ги опфаќа сите релевантни теми кои се предвидени за предметите.

Податоци за обемот на ракописот: Ракописот „Технички текстил“ содржи вкупно 197 страници, со големина на фонт 11 и единечен проред. Текстот содржи 94 слики и 25 табели. Форматот на ракописот е А4, што овозможува лесно читање и прегледност на материјалот.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Според нашите сознанија, досега на македонски јазик не е објавен учебник со ист или сличен наслов кој по обем и содржина одговара на предвидената наставна програма по предметот Технички текстил на Технолошко-техничкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Поради тоа, постои реална потреба од објавување на поднесениот ракопис, кој е изработен во согласност со барањата на наставната програма и ги опфаќа сите клучни содржини, како и практични примери релевантни за студентите.

Краток опис на содржината: Ракописот е структуриран со предговор, вовед и седум поглавја кои опфаќаат широк спектар на теми поврзани со техничкиот текстил. Во нив се разгледуваат основите на техничкиот текстил, видовите на технички влакна и преѓи, технички текстилни материјали (ткаенини и плетенини), текстилните композити и процесите на доработка на техничкиот текстил. На крајот е вклучена листа на користена литература која им овозможува на студентите дополнително продлабочување на стекнатите знаења.

Во првото поглавје *Технички текстил* е дефиниран поимот технички текстил и е дадена систематизирана класификација според различните области на примена, како што се: земјоделството, градежништвото, автомобилската индустрија, медицината, заштитната опрема, спортот и други сектори. Овој воведен дел има за цел да ги запознае студентите со основните концепти на техничкиот текстил, преку јасно дефинирање на клучните поими, категории и функции на техничкиот текстил.

Второто поглавје дава преглед на различните видови на текстилни влакна кои се користат за производството на технички текстил. Во ова поглавје се опфатени природните, хемиските, неорганските, ултрафините и влакната за специјална намена, при што посебно е нагласена нивната специфична намена во зависност од барањата на одредени технички апликации. Делот посветен на влакната отпорни на топлина и пламен претставува значаен сегмент со практична примена, особено во индустриите каде што безбедноста и термичката отпорност имаат критично значење. Преку детална анализа на нивните основни физички, хемиски и механички својства, студентите добиваат јасна претстава за тоа кои карактеристики ги прават одредени влакна погодни за конкретни технички намени.

Во третото поглавје се опишани техничките преѓи, нивната класификација и специфичните својства што ги прават погодни за различни инженерски и индустриски примени. Поголавјето започнува со објаснување на основните поими за преѓата, по што систематски се разгледуваат различните категории од штапелни и филаментни преѓи, преку модифицирани и украсни, до специјални индустриски и други технички преѓи, со посебен акцент на филаментните технички преѓи и нивната значајна улога во современото индустриско производство.

Четвртото поглавје е посветено на ткаените текстилни структури, при што е даден преглед на основните геометриски и структурни карактеристики, различните видови на преплетки, како и физичко-механичките својства кои влијаат на нивната функционалност и примена. Поголавјето е јасно организирано и обезбедува солидна основа за разбирање на структурата и својствата на ткаенините во техничкиот текстил.

Петтото поглавје се фокусира на плетенините како значајна категорија на технички текстилни материјали. Во него е даден јасен преглед на

карактеристиките на плетенините, различните видови на преплетки и нивната примена при изработка на технички текстил со специфични механички и функционални својства.

Во шестото поглавје е даден систематски преглед на текстилните композити, вклучувајќи ги нивните основни дефиниции, структурни елементи, видовите текстилни претформи и влакната што се користат за нивна изработка, со посебен акцент на стаклените влакна и материјалите за матрица. Покрај тоа, поглавјето ја опфаќа примената на текстилните композити во различни индустрии, како што се авиоиндустрија, вселената, градежништво, спортски производи, медицината и воени технологии, со акцент на нивната функционалност, издржливост и специфични својства кои ги прават овие материјали незаменливи во современото индустриско производство.

Последното поглавје се фокусира на доработката на техничкиот текстил како клучен завршен процес за подобрување на функционалните, техничките и естетските својства на текстилните материјали, овозможувајќи им соодветна примена во различни индустриски и технички апликации.

Секое поглавје е дополнето со конкретни примери и апликации, а учебникот завршува со листа на користена литература за понатамошно продлабочување на знаењата.

ЗАКЛУЧОК

Квалитетот на ракописот од педагошки и од научен аспект е целосно соодветен за учебник наменет за студенти на прв циклус студии. Материјалот во ракописот е солидно осмислен и систематизиран на оригинален начин, при што е изложен јасно и едноставно и ќе им овозможи на студентите полесно да го совладаат предметниот материјал. Ракописот е напишан со читлив и лесно разбирлив стил и е технички подготвен на високо ниво, давајќи заокружена целина приспособена за потребите на студентите за коишто е наменет. Особено се истакнува фактот дека досега не постои издаден учебник кој нуди сеопфатен преглед на техничкиот текстил, што дополнително ја нагласува неговата важност за студентите на прв циклус студии на Технолошко-техничкиот факултет.

Врз основа на наведените научни и педагошки вредности, како и согласно со стандардите и критериумите утврдени во Правилникот за издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет на Технолошко-технички факултет да го прифати ракописот за објавување во електронската библиотека на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Душан Трајковиќ, редовен професор, с.р.

Д-р Горан Дембоски, редовен професор, с.р.